

kennen Sie den Neckarsulmer Dialekt?

Wenn Sie nur Bahnhof verstehen, ich lese gerne vor.

- Ich hoffe, Sie mögen diese Seite.

Dann lesen Sie jede Woche etwas Neues aus der alten Zeit.

Ihre Pia Pichterich

Reinhold Mühleck in der »Neckarsulmer Stimme« 1986

Gschichde iwwer's alde Neggorsulm

In de nägschdte Zaidt wärre in de »Neggorsulmer Schdtimme« e baar Gschichdle fum alde Neggorsulm abdruckdt, for die Äldtere zur Ärrinerung; awwer die junge Laidt därfte se aa lääse, wenn se's noch kenne.

Moarr schwädst doch haidt sou fiel fun Nosedalschie, un doh solle under oanderm aa die Dialäggdte widder zu Ähre khumme.

Also frijer war bekoandtlich die gudde alde Zaidt. Haidt isch nadierlich alles besser. Deswääche wärrdt awwer aus därre Geechewardt schbhääd'r aa bloß emohl die gudde alde Zaidt, fun därre unsere haidiche Khindr doann widdr ihre Khindr ferzeehle. Mer koann sich's gar nedt foorschdelle, daß dess imm'r soh waider gehe soll. Awwer so geehdt's scho e bphaar hunderdt Joahr midt de Menschhaidt, daß jedsdt alles besser isch, un daß frijer die gudd ald Zaidt gwääse isch.

»Ha frijer, doh war haldt alles noch goandts oanderschdt!!« Uff die Formel kenneht moarr fielaichdt alles bringe, un midt därre Formel gkhriehtdt moarr aa koan Schdraidt, midt niemand, wail die Formel naidraal isch un wail se schdimmdt. Doh wääre sich endlich emohl alle oahnich.

Awwer frijer war moarr in Neggorsulm aa scho für de Fordtschridt. Doh defoahr gibdt's Bewaise mää als graad gnuuch. Doh willi haidt bloß emohl die Gschichdte fum Schlädte un saim naie Doampfhaffe ferzehele: »De Schlädte un de Sigko-Schrade«.

Also in denne draißeicher Joahr hodt moarr in denne Neggorsulmer Gschäffde bledslich so naie Häffe kaafe kenneht. Die hen schdabihl aussähe; sie waare aus schwarzgrauem Schdaahl, un doh hodt moarr nedt bloß owwe de Deggl so druffgleechdt wie frijer, daß der Deggl nochhäär, wenn's Wasser khochdt hodt, so gwaggltdt hodt, was joh den Dscheims Woadt zu därre Erfindung fun de Doampfmaschine oahgreeschdt hodt.

Noah!! Der Deggl hodt drai silwrich glenzende Gklo-ammern ghadt, midt drei Hoohe, die moar iwwer de Ro-andt aighengdt hodt, un midt drai Schrauwe hodt moarr doann denn Deggl uff dem Haffe feschgdmachdt. Oan Gummiring war naddierlich aa dohmohls scho dezwisehe. Un im Deggl war doann so e Dräfendil druffgsedts. Also moarr hodt sain Bächer Wasser in den Haffe, de Boodeaisadts, sai Khardoffl un sai Gmies, hodt alles guud ferschaubt un doann des Fendil uff zwaa oddr drai gschdelld. Un so hodt's dohmohls de Schlädte mit saim Sigko aa

gmachdt. Ähr hodt'en baim Schrade gkhaafdt khadt. Des soll koah Schlaichwerbung sai, awwers's war haldt soh. Bai dem Gschäffd midt dem Schlädte hodt doann der Schrade doch aa sein Schbidsnoame gkhriehtdt. De Schlädte hot for alle Laidt sou en Schbidsnoame gwißdt.

Es war sai Gligg, daß de Schlädte oan dem Daach in saim Hof Holz gschbalde hodt, als er gonds genau noch Forschrifdt sai äärschde Doampfkhardoffl midt Sauergraudt gkhochdt hodt. Wie'r soh geeche äle sain Sigko uffs Faier gsedsdt khad hodt, isch'r widdr in de Hof nausgoange un hodt waider sai Holz gschbalde. In dem Doampfhaffe hodt sich inzwische de Doampf endwiggld. Durch den Drugk im Haffe isch joh die Kochzaidt ferkhirsdst un die Fidamihne sen gschoondt worre.

Des war doch der Fordtschridt midt dem Sigko, un währ sich oan dem Schlädte sai Drairad ärinneht, däär koan beschdäädiche, daß der Schlädte midt de Zait goange isch.

Also doh hodt sich forschridtsmääch der Doampf endwiggld, un dem isch nadierlich in dem Haffe eng worre. Un doh defoar war jo des Fendil doh. Der Iwwerdrugk hodt durch des Fendil endwaiche kenne. Un des hodt der Doampf aa gmachdt. Zäärschd sen doh so gloane Doampfwelgle rausgkhumme. Des hodt sich doann gschdai-cherdt bis zu oamme zischende Doampfschdrahl, un doann hodt der Sigko uff oahmol oagfoange zu pfaife, un des war doann's Signal, daß moar den Sigko fum Faier hodt nemme misse, das Fendil zudrähe un e Waile wardte. Wenn moar doann sain Sigko uffgmachdt hodt, war imm'r alles fai waich gkochd. Des war 1930 en große Fordtschridt.

Un soh hodt dem Schlädte sain Doampfhaffe haldt aa pfiife. Er hodt sich des e Waile oakhäädt. Midt'de Zaidt isch'm awwer die giffdich Pfaierai zu dumm worre. Ähr isch naigoange in sai Kiche un hodt die Pfaierai abgeschdelld; ähr hodt's Fendil zudräht.

Haidt hen die Doampftepf imm'r noch so e Druggsicherung, des hen die äärschde Sigko noch nedt khadt, un deswääche isch's e Saugligg for de Schlädte gwääh, daß'r dohmohls Holz gschbalde hodt. Als r'neemlich des Fendil zudräht khadt hodt, un als der Sigko blezzlich so scheeh schdill gwäsd isch, do isch, un des war sai Gligg, de Schlädte widdr nausgoange in de Hof un hodt sai Holz waiderg-schbalde. Wenn'r des nedt gmachdt hedt, doann wär'r neehmlich bai därre Ägsblosion fun saim Sigko in de Kiche gwääse, un des hedt sain Doodt sai kenne. Soh hodts haldt den Doampfhaffe ferrisse, un e Fenschderschaiwe isch aa nausgfloche. Oan Dail fum Sauergraudt isch oan de Degge ghoangke; awwer des war aa scho dohmohls bloß Sachschade un kain Personenschade.

Awwer saidt därre Ägsblosion hodt där Schlädte awwer aa gar nigs meeh midt dem oan därre Ägsblosion fellich unschuldiche Chrischdian Schrade zu duhn hawwe gwelltd.